

Petőfi Sándor tájleíró költeményei

MAGYAR TÁJ MAGYAR ECSETTEL

Alább Petőfi Sándor tájleíró költeményeivel kapcsolatos feladatok megoldásait találod.

1. feladat

A **közelben** veszi kezdetét az ösvény, amelyen majd sétánk során haladhatunk. Jobbra tőlünk a legelésző **gulyát**¹ látjuk, több állat csak lassan kérődzik a rekkenő hőségben. A mezőn **szénaboglyák** hevernek szerte, a **távolban juhnyáját** terelnek a **pásztorkutyák**. A **gémeskúthoz** igyekeznek, ahol szomjukat olthatják. A **lapályon**² a tavat sűrűn belepte a **nádas**. Egy-egy neszre riadtan szállnak fel a **bíbicek**. A **gémek** hosszú nyakukat nyújtogatva **békák** és vízi **bogarak** után kutatnak. A **horizonton** lassan ereszkedik alá a nap. Az ég alja vöröslík, szeles időt jelez. A **pusztán túl** a város templomtornya körvonalazódik.

2. feladat

a)

pusztaságra utalás	például: puszta, nincs ott juhnyáj, nem szól a haris, üres most a halászkunyhó
állatok	például: prücsök, jószág, tinó
tárgyi elemek	például: halászkunyhó, csőszház, csárdák
természeti erők és jelenségek	például: szelek, viharok, köd, hó, alkonyat
horizonttá zsugorítás technikája	például: a rónára (halvány ködök települnek); országa széléről; sík határ; föld pereméről, túlsó határra

¹ gulya: szarvasmarhák csoportja

² lapály: sík terület, mely a környezettől mélyebben fekszik

b-c) Nyelvi játék, a költő a szó azonosalakúságát használja ki, a puszta szót két jelentésben és két szófajban, melléknévként és főnévként használja. Hasonló nyelvi lelemény: Káposztáért nyúl a nyúl.

d) Zelk Zoltán: *Kifosztott táj*, József Attila: *Holt vidék*, Vajda János: *Nádas tavon*, Nemes Nagy Ágnes: *Tavaszi felhők*, Robert Burns: *Levélhulláskor*, Juhász Gyula: *Tiszai csönd*

e)

Példa a versből	A költői eszköz megnevezése	Saját példa a versből
„a nyár gyűjtöget”	megszemélyesítés	„visszapillant a nap a föld pereméről”
„Nincs ott kinn a juhnyáj”	negatív költői festés	„Nem szól a harsogó haris”
„senki sem”	alliteráció	„hült helyét”
„nyargal”	hangulatfestés	„lomhán szipákol”
„Mint befagyott tenger, olyan a sík határ”	hasonlat	„Mint kiűzött király országa széléről...”
„harsogó”	hangutánzás	„el-elbődül”

f)

A plakátodról ne hiányozzanak a következő adatok: az úti cél, az indulás helye és ideje, esetleg a túra ára, a szükséges felszerelés, a szervező neve, elérhetősége, a visszaérkezés helyszíne és ideje, az útvonal iránti érdeklődés felkeltése, esetleg a főbb pontok feltüntetése. Ezeken túl rendezett, áttekinthető, figyelemfelkeltő legyen!

g)

A) A mozgáselemek lassúságot fejeznek ki, a pipára gyújtás cselekvését apró mozdulatokra bontja a költő, hosszan részletezve az egyébként rövid ideig tartó cselekvést.

B) A hosszas részletezés monotóniát sugall, a vers melankolikus, szürke hangulatát erősíti.

h)

1. versszak: **humoros/kedélyeskedő** indítás és utalás a **nyár, ősz és tél** évszakokra

2. versszaktól a **3.-ig**: az **ember nélküli/kiüresedett táj** leírása

4. versszaktól a **6. versszakig**: emberi szálláshelyek ábrázolása

7. versszak: a természeti erők szabad tombolásának láttatása

8. versszaktól a 9.-ig: a természeti erők **elcsitulása/elcsendesülése**, a veszélyérzetre utal a **holló**, a **farkas** és a **betyár** motívuma

i) játékos, gyermeki, egyszerű nyelvezetű

3. feladat

A beszámolódd terjedjen ki a megadott szempontokra, és vigyázz a megfogalmazás helyességére is!